

лаври висить ікона з написом «врач безмездний», адже він ніколи не брав грошей за свою працю, будь то хворим князь чи жебрак. Самовіддане ставлення лікаря до хворого створило його надзвичайну популярність і любов народу. Існує переказ, що він вилікував Володимира Мономаха: ознайомившись з його симптомами, він вислав йому зілля. Випивши ці ліки, князь швидко одужав. Він хотів його віддячити, але Агапіт сховався у печерах у своїй келії. Тоді князь заслав боярина у печеру до нього з великими дарами. Агапіт відмовився їх прийняти і запропонував ці дари роздати жебракам, а їстівне віднести до монастирської лікарні, що і було виконано. Алімпій зцілював фарбами, адже був іконописцем. Його фарби створювалися на основі мінеральних речовин, деякі з яких і зараз використовують для лікування шкірних хвороб. І в тому, що він вперше їх використав для лікування, і заключається його вклад в медицину. Існує переказ, що його ікони не згоріли під час пожежі завдяки чудотворним фарбам. Прохор–чорноризець перетворював лободу на хліб під час голоду, і його хліб мав цілющу силу, адже в руках невіруючого перетворювався на полин. Марк–гробоккоп зцілював Душу, вшановуючи Тіло.

Є багато спільного у методах зцілення волхвами і лікарями–ченцями, а, отже, не варто заперечувати, що язичницьке цілительство стало основою монастирського цілительство, яке, крім усього, засновувалося на глибокій духовній вірі.

1. *Богоявленский Н. А. Древнерусское врачевание в XI-XVII вв. – Москва: Государственное издательство медицинской литературы Медгиз, 1960 – 326 с.*
2. *Болтарович Зоріана. Українська народна медицина: Історія і практика – К.: Абрис, 1994. – 320 с.*
3. *Дарманський П. Ф. Обряд у житті людини – Київ, видавництво політичної літератури, 1974 – 199 с.*
4. *Києво-Печерський Патерик/ Переклад із церковнослов'янської М. Каиуба і Н. Пікулик. – Львів: Свічадо, 2007. – 103 с.; електронний варіант.*

«КАТАКОМБНА» ЦЕРКВА

Колтонюк Дмитро Степанович

10 клас, Сокальської ЗШ I–III ступеня № 5,
слухач Сокальської МАН учнівської молоді

Науковий керівник: **Мусій Світлана Степанівна**,
вчитель історії Сокальської МАН учнівської молоді

Складний національно-релігійний поступ західних українців був би неможливим без участі в ньому греко-католицької Церкви, що скріплювала віру і надію народу у краще майбутнє під керівництвом митрополита Андрея Шептицького. Церква благотворно впливала на зміцнення національно-католицького фундаменталізму в Галичині. Українські греко-католики виступали з концепцією національної Церкви і вирізняли проблему моральної чесноти людини як запоруки свободи. Внаслідок копіткої праці Церква стала найвпливовішою організацією українського народу, а Східна Галичина – українсько-християнською твердиною зі східними традиціями, що стали заборолом на шляху атеїзації та більшовизації народних мас радянською владою.

Греко-католицька Церква потрапила під заборону як «націоналістична, бандерівська, бандитська». Почалася ліквідація усіх її духовних структур. УГКЦ змушена переходити у підпілля, так званий «катакомбний» період.

Метою роботи є розкриття форм діяльності УГКЦ в умовах її підпільної діяльності.

Для досягнення цієї мети були поставлені наступні **завдання**: проаналізувати становище УГКЦ після Львівського «псевдособору», охарактеризувати діяльність підпільних священників у 40-90 рр. XX ст., висвітлити умови виходу греко-католиків з «катакомбного» періоду в легалізаційний 1989 р.

Дана робота є спробою дослідити цю проблему на основі матеріалів, пов'язаних з Львівщиною в цілому та Сокальщиною зокрема.

Майже півстолітні змагання підпільної церкви увінчалися успіхом, який вона сьогодні успішно розвиває, долаючи на своєму шляху складні конфесійні взаємини сучасної України

Практична цінність одержаних результатів полягає в тому, що матеріали науково – дослідницької роботи можуть бути використані науковцями, педагогами, студентами та учнівською молоддю для аналізу діяльності УГКЦ у зазначений період на семінарах, уроках, конференціях. Дана робота сприяє формуванню національної та релігійної свідомості, історичного мислення, пізнання релігійного минулого України й історії рідного краю та її значення для сучасного українця.

РЕЛІГІЯ І АТЕЇЗМ У СУЧАСНІЙ УКРАЇНІ

Гречковська Катерина Русланівна

11 клас, вихованка гуртка «Психологічний практикум «Пізнай себе»» Красноградського районного Центру дитячої та юнацької творчості, учениця Красноградської загальноосвітньої школи І–ІІІ ступенів № 1 ім. О.І. Копиленка Красноградської районної державної адміністрації Харківської області, м. Красноград, Харківська область, kr-rcdut@rambler.ru

За своєю природою релігія соціальна, це складне явище духовного життя суспільства. У важких умовах люди здобували засоби до життя, вони були у залежності від природи, зростала залежність від суспільства. Пошуки причин свого безсилля, залежності від оточуючого світу вели людину до утворення як реальних, так і фантастичних уявлень про світ, про надприродне. Фантастичне почало панувати над реальним, що обумовило початок релігійних вірувань.

Основна особливість релігійного світогляду полягає не тільки в тому, щоб надати людині певну картину світу, але перш за все, щоб завдяки цій картині вона зуміла знайти зміст свого життя. Об'єднуючи людей у межах релігійного світогляду будь-яка релігійна концепція висвітлює норми і порядки та сприяє соціальній, ідейній та політичній інтеграції. В ілюзорно-містичній формі вона компенсує безсилля людини, відсутність знання. Створивши структури, ідейні догмати та практичні методи впливу на мислення і поведінку людей, релігія пристосовує до своїх потреб системи духовних та етичних цінностей.

Як елемент духовної культури атеїзм є таким же давнім, як і релігія. Атеїзм – це форма вияву таких світоглядних орієнтацій людини, які утверджують її в бутті, вільному від необхідності апелювати до надприродного. Це вияв критичного підходу людини до релігії, раціонального осмислення її догматів і засіб відстоювання права на свободу думки в пошуках істини.

Атеїзм тісно пов'язаний з релігією. Він спрямовує свої зусилля на раціональне обґрунтування важливості, свідоме осмислення і критичне сприйняття змісту традиційних релігійних вчень і «нових релігій». Атеїзм надає людині змогу пізнавати світ і власні сутнісні сили, однак атеїзм не враховує того, що людина духовно спрямована на більше, ніж просто раціональне осягнення дійсності. Їй притаманний одвічний онтологічний потяг до Абсолюту, завдяки чому вона конститується як духовна особа.

Цікавими є позиція і місце релігії та атеїзму в сучасній пострадянській Україні. Сучасна українська держава впевнено бере курс на плюралізм – політичний, ідеологічний, релігійний. Поліконфесійність в Україні стала об'єктивною реальністю. Враховуючи, що конфесійна різноманітність України з часом набуватиме ще більшої строкатості завдяки розширенню релігійної мережі, задоволення духовних потреб